

آبونه سُر اٹطی

ممالك عثمانیه ده سنه لکی (۶۵)، آلتی
آیلغی (۲۵) غروشدیر .
ممالك اجنبیه ده سنه لکی (۱۷)، آلتی
آیلغی (۹) فرانقدر .

اداره خانه

باب عالی جاده سنده دائره مخصوصه

اخطارات

آبونه بدلی پشندر .

§

مسلكه موافق آثار مع الممنونیه قبول
اولنور . درج ابدله یں یازیلر اعاده
اولونماز .

الشریفة

س ۶ ۱ ۳ ۳ ۱ ۳ ۱

دینی ، فلسفی ، علمی ، ادبی هفته لقی مجموعه اسلامیه در .

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

صاحب و مدیر مسئول : ح . اشرف اربیب

اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

عدد ۳۵۸

جلد ۱۲

۲۱ رمضان ۱۳۳۲ یخشنبه ۳۱ تموز ۱۳۲۹

اخطارات

رساله مزدن آلتدیغی کوسترملک شرطیه
بتون یازیلر هرهانکی برغز ته طرفندن
اقتباس اولونه ییلیر .

§

مکتوبلرک ، امضالری واضح و اوقوناقلی
اولسی و آبونه مره نومروسی محتوی
بولونمسی لازمدر .

§

ممالك اجنبیه ایچون آبونه اولانلرک
آدرس لرینک فرانسزجه ده یازلسی رجا
اولنور .

§

پاره کوندرلدیکی زمان نه یه دائر اولدیغینک
واضحاً ییلدی رلسی رجا اولنور .

۴ — مکرهك طلاق واقعدر .

جواب : ۴ در دخی اعتراض جریده صاحبی طرفندن علاوه اولونمشدر ، بو اعتراضدن هیچ برشی اکلایه مدم . جریده صاحبی «مکرهك طلاق هیچ بر مذهبه کوره واقع دکدر» دیمکی ایستیور ؟ یوقسه « قول مفتی به کوره مکرهك طلاق واقعدر » دیمکی ایستیور ؟ اوچنجی جاره بی بیان ایتدیکم صرده فقههای اصحابدن حضرت علی المرتضی ، حضرت ابن عباس ، حضرت ابن عمر ، حضرت ابن الزبیر ؛ فقههای تابعیندن عطاء ، حسن ، ضحاک ، طاوس ، جابر بن زید ؛ ائمه مجتهدیندن اوزاعی ، مالک ، شافعی ، حسن بن حی ، احمد کوره اکراه ایله طلاق واقع اولمز دیمش ایدم جریده کز بونی می انکار ایدیور ؟

اکراه ایله طلاق واقعدر دیانلر : شریح ، نخی ، ابوقلابه ، سعید بن المسیب ، زهری ، قتاده ، امام ابو حنیفه و صاحبی ، ثوری کی ائمه دیندر ، حضرت عمر دن مختلف روایتلر واردر . شعبی به کوره سلطانك اکر اهیل طلاق واقع اولور ، فقط لصوصك اکر اهیل طلاق واقع اولماز . جریده کز مذهب حنفیده اکراه ایله طلاق واقع اولماز دیمک ایستیور سه سوزی طوغریدر

فقط بزه بویوله بر اعتراض وارد اوله ماز . مقاله نك باش طرفنده مقصد مزی صراحة بیلدر دیمک حالده اورایه عطف نظر ایتیوب مکرهك طلاق واقعدر دیمک طوغری اولور می ؟

مقدماته اعتراض ایتیوب امك لوازمه اعتراض ایتك منطقی اولور می ؟ مقدماته بر دیه جککز وار ایسه انی بیان ایدك .

ارتق بیلنملی که ملتی ، در مختار ، ابن عابدین ایله غایت واسع اولان میدان فقهه کیریله میه جکدر .

از میرلی

اسماعیل حق

مدافعات دینیه

ینه تعدد زوجاته دائر

ینه منصوری زاده سعید بک افندی به

کچن مقاله مک صوکنده ذات عالی رینه توجه ایدن اسئلہ بی حل ایدنجیه قدر بردها شرف مخاطبه کزله ذوقیاب اولمقدن فراغت ایلیه جکمی عرض ایله سوزمه ختام ویرمشم . باشلا یالیدن بری شویله بویله اوچ آی سورن بومبا حشده اک صوکه قالان بوطلی بدایت امرده اسعاف ایتک وظیفه کز ابکن بونی ایفا ایچون انقطاع مناسباتی مشعر بویله بر اولتیا تومک عاقبه لامر صدورینه لزوم کوسترمکده بیلیم که نه ذوق واردی ؟ هلهشکر مسئله نك ایچنه بوسفر کیرر کبی اولیور سکز . و — کال لطف و کرم کزدن — بنم محتاج اولدیغم دلائلی حامل اولارق قارشیمه

چیقور سکز . لکن اولکی مقاله لک زده اولدینی کی — بونده ده بعض نقطه لرده بنده کزی حقلی بولمقله برابر ینه — حقه تقریدن فوق العاده بر اور ککک کو ستره رک :

« کندی زعمجه بن ، اسکی عناد و مکابره مدن رجوع ایتک به باشلامش ایمشم ، کوسترمش اولدقلری حقیقتله یواش یواش تقرب ایدیورمشم ماکنده بعض سوزلر ایراد ایدیور . دوغریسی بوکا تعجب و حیرت ایتمکدن کندی آله مدم . »

مقدماتیله عناد و مکابره مدن رجوع و حقیقته تقرب ایتدی ککزه کندی کزده تعجب و حیرت ایدیور سکز . بزیسه لسان کزله اقرار ایتدی ککزه بو حیرت و تعجبی — بونی ده انکار ایدر سکز قورقوسیله — سندن اتحاد ایتکله برابر مباحثه نك بعض آنلرنده عناد و مکابره مدن بالضروره رجوع ایتکزه ، بعض حقیقتلره قسری اولارق یا قلاشما کزه اوقدر تعجب ایتیم . حقیقتک صولتی ، قدرت حصر و تضییقی اوقدر شدید درکه باطلدن دوغمه مک ، حقیقتدن تبعاده نه قدر قوی برعم صاحبی اولسه کز هر حالده سزی — فرقنده اولماسه کزده ینه — کندی دائرة نجاتنه چکر ، کندی کزی الذوا ذاق ظن ایتدی ککزه بر آنده سزی کندی حصار استوارینک تا اور تاسنه دوشورور .

سزکله بحثه باشلا دیغم زمان سزی « اهل کر و فر » بر قهرمان علم و جدل صانیوردم . فقط آرتق تماماً آکلاشیلیدی که سزی یالکز « اهل فر » ایمش سکز . قهرمانلق مدعیسنه : « ییکیتک قاچ دورلودر ؟ » دیه صور مشلر . « اون دورلودر : طوقوزی قاچمق ، بری « هیچ کور و غمه مک . » دیمش . کوریورم که ذات عالی کز علم قهرمانلرینک بو فصیله سندن سکز . سزی هیچ بر نقطه ده ضرور دوروب حسابلا نمق ممکن اولیور . دائماً فرار ، همده دائماً عرصه و غایه مدھش سلاحلر ترک ایدرک فرار ایدیور سکز . یالکز غیر قابل انکار برهنکز واردر : اثنای فرارده توزی دومانه قاتیور ، ره راست کزده نه بولور سه کز ییقوب کچیور سکز . حال بوکه ییققدقلرکز معالم دین ، مبادی اسلامدر . هم سزی بریرده طور دورا بیلیمک ، هم ییققدقلرکز اقامه ایتک ایچون چکدی کم زحمی بر الله بیلیر . فقط چاره یوق . بوایشه بر کره طوترلمش بولوندق . سزی حصار حقیقتک اک متین ، اک ییقلماز گوشه سنده قیصیرنجیه قدر اوضراشاجغز . (ان تکنونوا تالمون فانهم یالمون کما تالمون و ترجون من الله مالا یرجون — قرآن حکیم)

صوک مقاله کزده سؤالرمزک ینه کافه سنه جواب ویرمیور سکزده یالکز بر قسمی حقنده مطالعات کزی بیان ایدیور سکز . و او مطالعات کزی ، سرد ایدنجیه قدر — معتاد کز وجه ایله — بنی تجھیل ایتک ذوق جهانپاشی بر دورلو فدا ایده میور سکز . پرستیده روح کز اولان بو تجھیل خویندن واز کچسه کز اولمازمی ؟ بن جهلمی اقرار ایتدم . باری بو نقطه ده اولسون سزکله اتفاق ایده بیلیمک لافقط سز بخله برابر کیتیمه مک ، ده المقابم سیاه دیدیکمه بیاض ، بیاض دیدیکمه سیاه دیمه یی ؛ حتی از قضا قلم کزدن حیقان بر حقیقتی بن حقیقتدر دینجه همان ابطاله چالیشمائی او قدر

الترام ایدورسکزی که روان جفا کار کزی شادایده جک و کبی اعترافاتی ده نظر اعتباره آلیورسکزی . غالباً بنم آغزمدن کله توحیدی طویسه کز محضا بکا مخالفت اولسون دیسه انکار ایده جکسکزی .

نه اولور ؟ آرتق بویه بوالفضولانه یورغونقلردن کنیدی کزی آزاد ایته کز ! اکر بنی تجهیل ایتکله سزک علمکزی « افکار عمومی » نظرنده ثابت اولور بطننده ایسه کز بوش خولیا ! زبرا هرکس آکلا یا . جغنی آکلامشدر . یوق اکر بو طریق ایله علمکزی بنم نظرمدنه اثبات ایتک داعیه سنده ایسه کز بوده سعی بحاصل . زبرا بویه برشی ایچون ذات فاضلانلرندن - له الحمد - بینه طلب ایده جک حقان دکل .

کله مانحن فیه : سز مقاله کزک باشنده عناد و مکبره دن واز کچه دیککزی سویلیورسکزی . اوراسی قاریشاجم شی دکل . سزک خوینکز بویه ایسه زنه دیسه ؛ فقط سز بعض سوزلر کزدن شیمدی به قدر یرقاج کره رجوع ایتدیککزی کی « حقه یاقلاشیورسکزی » دنیلنجه رجوع کزدن ده رجوع ایتدیکزی . بختمزه تعلق ایدن بعض نمونه لر کوسترمک بور جزدرد :

سز (اطیعوا الله واطیعوا الرسول واولی الامر منکم) آیت کریمه سنه ویردیککزی عندی معناده ابتدای امرده « هراسر صاحبک جائز اولان هرشیده امرینه اطاعت واجب » اولدیغنی سویله دیکزی . بز ایسه : « معرف باللام اولان امردن مقصد امرالهی و امررسولدر . یعنی شرع شریفدر . بناء علیه اولوالامر اطاعتک معناسی اولوالامر اقامه و نصبتدن مقصود اولان خصوص صلرده اولوالامر ایچون ولایت امر نقطه سندن مطلوب اولوق لازم کن شیلرک کافه سنده اطاعت ایتکدر . » دیمشک . ذات عالیکز بو ، « رعیه اوزرنده تصرف امام مصلحته منوطدر . » قضیه بنی صورت دیکرده افاده دن باشقه برشی دکلدر دیسه بزنی تأیید و حق بونک « بر اساس عقلی و ضروری » اولدیغنی بیان ایله تأکید و غریبی شوکه بوتایید و تأکید کزی بر لسان مزیفله افاده ایتدیکزی . سوزک کزک له کزده می یوقسه علم کزده می اولدیغنی فرق ایتدیکزی .

بز : « اوت بزم مقصد سزده بودر » دیر دیمز سزینه مصلحت شرعیه قیدنی اهل ایده رک [هرشیده] اطاعتک وجوبنه تکرار قائل اولدیکزی . شمدی ایسه :

« آنجق ستونلرله یازمش اولدیغنی شیلرده هیچ برقیم و ماهیت علمیه اولمادیغنی حالده یالکزی ایشیتمش و بلکه کورمش اولدیغنی بر حقیقت معلومه واردی که اوده (اولی الامر اطاعت ایدیکز دیمک اولوالامر اقامه و نصبتدن ... الخ) دیسه آیت جلیله حقنده نقل ایتش اولدیغنی معنا ایدی . »

دیورسکزی که یینه بوسوز کزدن رجوع ایده جککزدن قورقاسهم - ایتک دفعه اولارق مصادف اولدیغم بو حقشناسلغیکزه قارشی کندی تشکره بورجلی عد ایدرم . و بو بحث وسیله سیله بزه آداب مناظرینی اکر تمک کبی ر حق تعلیمی کچمش علمای منطقدن اولان ذات استادانه لرینه تأدب ایتسمم بو کی تناقضلر عجیب علم منطقک هانکی باینده ، بو کی صریح و طادسز دونکلکلر علم جدلک هانکی فصلنده جائز و مباح

عد ایدلیدیگنی صورارم . مع مافیه ایشیدلمش و یا کورولمش - البته یا برندن ایشیده جکم و یا بریده کوره جکم . نفس و هوا به اویارق و بورونمک دیکنه کیده رک سردر فضای اجتهاد اولاجق دکل یا ! حاصلی ایشیدلمش و یا کورولمش - « بر حقیقت معلومه » دیسه توصیف ایتدیککزی طرز تفسیر منزی بو صورتله قبول ایدیشکزی حقه یاقلاشمق دکل ، آنی طوغروندن طوغرویه تسلیم ایتکدر . بناء علیه حل دعوائک مفتاحی متابه سنده اولان بو تفسیری تسلیم ایتکده کی حقشناسلغیکزی ده ایکنجی ماده اولارق امضای عالیلرله موشح برسند اتخاذا ایدرم .

لکن - آه ! - امضا کز ، سندکز باره ایدورمی یا ؟ حقه تقریدن بیه اوقدر متوحش اولان ذات فضیلت پناهیلری حق تسلیم ایتکده دوام مکبره به منافی اولدیغنی حس ایدر ایتز لسانی دیکشدر یور . و بالاده منقول عبارته نک صوک کله سی اولان « معناییدی » کله لرینی متعاقب همان :

« بونک معارضمک مقصدینک حلنه دائر هیچ برشیئی مفید اولمادیغنی ذکر ایتدکن صوکره آیت جلیله بنی تقیید و تخصیص ایدر بر استثناء عقلی اولدیغنی بیان ایتشدم . استثناء عقلی دیمک اساساً بدهات عقل ایله معلوم اولوب ایضاح و بیانه محتاج اولمایان بر طاقم استثنالدر . »

دیدکن صوکره استثنای عقلی بی مثال ایله ایضاح ایدور . بیلیم که « اوت ، طوغرو سویلیورسکزی . فقط فائده سزدر . » کی سوزلر سزک مقصد کزه خادم اولورمی ؟ ایچنه دوشدیککزی تناقض باطافله کزدن سزنی تخلیص ایدرمی ؟ بو تسلیم ایتدیککزی اولوالامر اطاعتک تفسیر و معناسیدر که تعدد زوجاتک امکان منعه سرد ایتدیککزی ادله نک اک مهمیدر . ده طوغروسی یکانه دلایلدر . بزم معارضه طریقله ویردیکمز معنای تسلیم ایتدکن صوکره « فائده ویرمز » دیمه نک معناسی هانکی قاره قابلی کتابده یازیلی اولدیغنی عجباً سویلیه بیلیمیدسکزی ؟ ذاتاً بوسوزک قلمککزی اوجندن ده طامالارکن سزنی ناصل رورطه و دوشور دیکنی ذات عالیکزده مستشعر اولیورسکزده همان تخصیص و استثناء سپرینه التجا ایدورسکزی . و او قدر خوب لاندیغکزی محخص نقیله قبول ایتیه جککزی اشام ایدرک واجب ایله حرامک استثنای و آیت کریمه مؤداسنک یالکزی جائزانه (بزم تعبیر مزجه مباحاته) قصری ایچون محخص عقلیدن ، استثنان ، بدهاتدن بحث ایدورسکزی . هم بزم اولوالامرک حدود شریعت خارجنده الی باغلی اولدیغنه دائر اولان تفسیر منزی قبول ایدورسکزی . همده متعاقباً و بلا فاصله اولوالامرک مطلق العنان اولدقلرینی کویا بدهات عقلیه استناداً بیان ایدورسکزی . اکر بونده کندی تناقضکزه قائل اولمازسه کز سزک منطقکزده تناقضک وجودی ، مفهومی مرتفع اولمش دیمکدر .

همده افندم ؛ سز آرتق منطقه جیلینی پک زیاده سوء استعمال ایتکده باشلا . دیکزی . یایدیغکزی عندی استثنانک بدهات عقل ایله معلوم اولدیغنی سویلیورسکزی . بونک بدهات زنه سنده ؛ سز آیت کریمه کی « امرک امر شرعی به خاص اولدیغنی تسلیم ایتیورسکزده هر امرک بر آرز دوشونجه و هله آکلا شیلیرکه سزک قولکزه کوره نفس اماره لرینه امتی زبون ایتک ایستین

— دها طوغروسی کنیدیکنزی — فرنگره بکنیدیرمک ایچون تعدد زوجات دینده وارسهده دیناً ملتزم یرشی دکادر، دین ایله علاقه‌سی ولمان بر مسئله‌در، دیمک ایسته‌دیکزدی. حال وکه البته خاطر کزده. برکه سنز ۸ مایس ۳۳۰ تاریخی مقاله اساسیکزده :

« بناءً علیه اولی الامر یعنی حکومت بالکلیه تعدد زوجاتی منع ایتکه ویاخود بعض قیود و شروط ایله تقیید ایتکه بر صلاحیت تامه‌سی وارد. شریعت اسلام‌ده بو خصوصده هیچ بر مانع یوقدر . »

دیدکن صوکره « حقلرنده امر و نهی شرعی وارد اولماش » دیه « نکاح و طلاق ده بوله‌در » بویور مش‌دیکز . یعنی نکاح و طلاق ده حکومت بالکلیه منع و یا بعض قیود و شروط ایله تعیین ایده‌بیلیر . بو خصوصده هیچ بر مانع شرعی وقدر ، دیمک ایسته‌دیکز . شمیدی ایسه له الحمد والمنه نکاح سنت اولدیغنی اعتراف ایدیورسکزر که بو ، آنی احکام شرعی‌دن سننه مثال اولارق ایراد ایتمه‌کزرله ثابتدر . سنزجه قابل منع جائزادن اولان نکاح حکم سنیتی مقبول اولدقدن صوکره یسه سنزجه قابل منع جائزادن اولان تعدد زوجاتک سنیتی انکارده‌کی فائده‌یی حوصله‌ ادراکمز آلامیور . مع مافیه اصل حوصله سوز اولان جهت نکاحی سننه مثال اولارق ایراد ایتدکن صوکره هر عاقلک خرجی اولمایان سفسطه‌لرله تعدد زوجاتک ده ، زوجة واحده‌یه اقتضارکده سنت اولدیغنی انکار ایدیورسکزر . هم‌یوانکارکزر هر ایکسینکده فعل رسول اولدیغنی بیان ایتمه‌کزدن صوکره واقع اولیور . زهی عناد! زهی مکبره! زهی فقاها!

اوت دوستم ، تعدد زوجات‌ده ، زوجة واحده‌یه اقتضارده فعل رسوله اقتران ایتدکاری ایچون سنندر . بونلرک اشخاص معینه‌اوزرنده‌کی حکملری واقعا تخلف ایده‌بیلیر؛ لکن اکثریت احوالده سنندر . ذاتاً بز کرک نکاحک و کرک تعدد زوجاتک علی‌الاطلاق سنت اولدیغنی ده سویله‌مدک . ویا لکن فعل نبوی ایله‌ده سننیه احتیاج ایتدک . تعدد زوجات — صورت عمومی و کلیه‌ده دکل — بعض اشخاص و احواله کوره بعضاً سنت و یا واجب اولایله جکینی زحمت ایدوب‌ده کتب فقهیه‌یه مراجعت ایدرسکزر خولیا سیله بیان ایتشدک . شیمیدی‌ده قدرتی اولمایان کیمسه‌نک بردن زیاده اولنمه‌سی غیر جائز اولدیغنی علاوه ایدلم . تعدد زوجات سنندر دیه‌مز طوغرو ایسه‌ده دائماً و هرکس حقنده بویله‌در دیمک ایسته‌مدیکمز سیاق و سباق کلامزدن معلوم ایدی . نته کیم نکاح‌ده — ظن ایتدیککزر کی — دائماً و هرکس حقنده سنت دکادر . برچوق کیمسه‌لر حقنده و اکثر احوالده سنت و بعضاً واجب اولدینی کی بعضاً‌ده اولجه اشارت ایتدیکمز وجه ایله غیر جائز درجه‌سنه وایر . طباً تزوج کنیدی‌لری ایچون مضر و مهلك اولان اشخاص کی . بناءً علیه نکاح ویاخود یریشه‌کوره تعدد زوجات هر کیمه هر نه زمان سنت اولورسه البته آنی ترک ایتک ترک سنت اولور . بر آدم زنکین ، مقتدر اولورده یسه تأهل ایتزسه سنت مؤکده‌یی ترک ایتش اولور . کذلک هروجه ایله اقتداری بولونوب عدل و قسمی

بوتون ظلمه و مستبدینک امرلری دبوکا داخلدر — امیدردیورسکزر . مخصص نقلی‌ده قبول ایتیورسکزر . احوالده یسه کنیدی مسله‌ککزه کوره مخصص عقلی ادعای‌ده یورویمز . زیرا سنزینده انصاف‌لیسکزرده عقلکزرله امرایه‌یالکزر تحریم حلال صلاحیتی ویرمکله کتفا ایدیورسکزرده تحلیل حرام ایتمه‌لرینه مساعده ایتیورسکزر . یارین دیگر سوز آکلاماز حریف دها حقیقوب تحلیل حرامی — یسه کنیدی عقلنه او یارق — تجویز ایتسنه ، یاخود : « مادامک سعید بک افندی‌نک دلیل عقلی‌سنه کوره اولوالامر تحریم حلال درجه‌سنده شریعتده تصرف حقی جائزدرلر . تحلیل حرامه نه‌دن قادر اولاماسونلر؟ مادامک عقللاً ایشی حل ایدیورز . عینی مسئله‌نک یاریسنده عقله او یوب‌ده ، دیگر یاریسنده او عیماق عقله موافق دکادر . » دیه‌سنه نه مانع قالیر ؟ احوالده استثناء عقلی‌ده‌کی بداهت زده‌ده قالیر ؟

بزم تعدد زوجاته سنت دییشمز پک زیاده استعرا بکزی جلب ایتش . مع التأسف سنزک حدیث ، فقه ، منطق علملرنده‌کی نظریات و مطالعاتکزر کیمسه‌نککزه بکزه‌مه‌دیکی کی اصول فقه حقنده‌کی تبعاتکزرده علمادان هیچ برینک معلومی اولمایان ساحل‌رده واقع اولیور . واجب ، سنت ، مباح ، مکروه ، حرام ، ذیلن احکام خمسینی ضدلرینه نسبت و اضافتله تعریفه قالدیشورسکزر . بونلرک اضافی ونسبی کیفیتلر اولدیغنی ابضاح ایله دکن صوکره :

« ایسته بوتون احکام شرعیه بومنوال اوزره‌در . مثلاً نکاح ایتک سنندر ، دیمک نقیضی اولان ترک نکاح ایتک یعنی مجرد بر حالده بولنقی سنت دکادر . نکاحک ترک نکاح اوزره فعل و رجحانی وارد ، دیمکدر . شبهه یوقدرکه تعدد زوجاتک نقیضی عدم تعدد زوجاتک (وحدت زوجة) دیمکدر . بناءً علیه تعدد زوجات سنندر دیمک وحدت زوجة مسنون دکادر ، تعدد زوجاتک وحدت زوجة اوزرینه فضل و رجحانی وار ، دیمک اولور . »

« معارضه‌نک شریعت اسلامیه‌یه بو درجه بهتان و افترا ایتکده کنیدیسنده جسارت کورمسی شایان حیرتدر . تعدد زوجاته سنندر دیه‌لری فعل رسوله مقارن اولدینی ایچون اولسه ترکدر . اوت ، فصل رسولک تعدد زوجاته مقارن اولدینی معاومدر . فقط نقیضی اولان وحدت زوجة‌نکده فعل پیغمبری‌یه مقارن اولدینی میدانده‌در ... هر ایکسی سنندر دنیه‌مز . چونکه بر فعل نقیضی ایله برابر سنت اولاماز ... بناءً علیه یالکزر تعدد زوجاته و یا نقیضی اولان وحدت زوجة‌یه سنت دیمک اقتضا ایدرسده بویله بری سنت ، دیگرکی سنت دکادر دیمکده طوغرو اولاماز . زیرا هر ایک حال‌ده فعل رسول الله مقارندر . شو اعتبار ایله نه تعدد زوجاته نه‌ده وحدت زوجة‌یه سنت اطلاق اولوناماز . »

دییه‌رک تردد لرله ، رجوع لرله ، خطا لرله ، حقایق شرعیه‌یه قارشیی مصادمه‌لرله مالامال بردرس ویریورسکزر . بوتقریرکزرک سوکنی بولنجیه قدر صبر ایتک معارضه‌کزرک فرط متانتی مثبت اولان دلائل باهره‌دندر . نه‌سویلیورسکزر؟ انسان بوقدر معناسز سوزلری بر آریه ناصل کتیره . بیلور ، دیه‌جدا حیرت ایدیورم . بودرس غیر مفیدی ویرمکدن مقصدکز — الله اعلم — سنزک تکلیف ایتدیککزر قانون نسخ شریعتیه ، تحریم حلاله ، منع سننه مؤدی اولور ، دیه‌ ایندیکم اعتراضی دفع ایچون اولسه کرک . سنز آغیر براءتراضدن قورتولقی ایچون تعدد زوجاتک سنیتی انکار ایتک ایسته یورسکزر . نته کیم و قتیلده دینیزی

الرسول) ده حکم جواز داخل دکادر. بالکذا و امر و تکالیف شرعی به مقصود در. بناءً علیه آیت جلیله نك مبجسته تعلق یوقدر. (وما آتاکم الرسول) دن مقصد، اوامر شرعیه دن عبارت اولدیفنی (وما نهاکم عنه فانها) جمله جلیله سی يك واضح کوستر. میوری؟ و (فخذوه) بر امر و جوی دگلی؟ جواز (وما آتاکم الرسول) ده داخل اوله بیلمی؟ جوازده و جوب ناصل تصور اولنور؟

(ما آتاکم) ده کی (ما) ده حکم جواز داخل دکادر [۱]
(ما) نك شمولی بالکذا واجبه مقصود در، دیمه کز بر دعوی مجرد در. (ما) نك عموم افاده ایستدیکنی ده دوا دون زده سزاو کره تیور. دیکز. شیعدی ساحة شمول و عمومی نهدن قصر و تحدیده لزوم کور یورسکز؟ سز بوتحدیدی «منه نك مقابلی بالکذا واجبه» قضیه غیر صادق منه ابتدأاً یپورسکز. حال بوکه (ما آتاکم) نك معناسی (ما امرکم به) دکادر. منه نك ده مقابله و اجبایله برابر مباح ده یر طوتار. و جمله سی ده (ما آتاکم) معناسه کلن (ما جاءکم به. ما اعطاکم) ده داخل در. (اخذ) کلنجه اوده حسی اولور، معنوی اولور، عملی اولور، اعتقادی اولور. و آیت کریمه نك بوتون بومعانی بی قصده تحمیلی وارد در. بناءً علیه سزه ارخای عنان ایدرک (ما) نك بالکذا واجباته قصرنی قبول ایتسه نك بیله ینه بو آیت کریمه ایله استدلالمز طوغرو اولور. چونکه تعدد زوجاتک قیامته قدر حلی قبول و تصدیق و اقرار ایله مک واجبات دینه دن و حکم حلی بیلنلر ایچون ضرورات ایمانیه دندر. (آمنت...) ده کی (و کتبه) نك معناسی بالکذا کتابلر نازل اولمشدر دینه ایمان ایدرم، دیمک دکادر. کتیب محتویاتی بیلنلر ایچون او محتویاتی ده تصدیق و اقرار ایله مک ایماندندر. کچنکی جوابلر کزک برنده تعدد زوجاتک منع اولونابیلجه جکفی سویله مکله ضرورات دینه دن برشیتی انکار ایتمه مش اولدیفنکزی ادعا ایدوردیکز. سزک دعوا کزک بو اعتبار ایله و بعد العلم بوکا مؤدی اولاجفنی بیلمه کز لازمدر.

(یا ایها الذین آمنوا لا تحرموا طیبات ما احل الله لکم) آیت کریمه سننده کی خطابه اولوالامرده داخل میدر؟ دینه ایراد ایتمش اولدیفنمز سؤاله ده:

«بوسؤالک ایرادیه معارضمز آیت جلیله نك معناسی آکلاما دیفنی کوسترمش اولیور. چونکه قواعد نحویه عربیه دندرکه (بونک نحوه جهت تعلق؟) جمع جمه مقابل اولورسه آحاد آحاده منقسم اولور. بناءً علیه آیت مشارالیه نك معناسی: ای زید! سکا حلال اولان شیئی نفسکه حرام قیله؛ ای عمرو! سن ده سکا حلال اولان شیئی کندیکه حرام ایتمه، وای بکر!... الخ کی خطابات غیر متناهیه نك بر محصله سی، بر اجمالندن عبارتدر. یوقسه اولی الامرک عمومه عائد اولارق بعض حلال (جائز) اولان شیلری لمصلحة منع و تحریم ایتمه سی آیت جلیله نك حکم و مفادندن يك اوزا قدر.»

جوانی و یر یورسکز. بزم بحشمز آیت جلیله نك حکم و مفادندن نهدن اوزاق اولیور؟ بر درلو آکلامادم. بز سزک تکلیف ایتدیککز

[۱] حکم جواز، اوله می؟ دیمکه بوده بر حکم ایتش. هانیا جواز حکم دکادر دیوردی ز. یوقسه همشهریکزک رأینمی رجوع ایتدیکز. اگر ایتدیکزسه بونی ده حقه رجوع کزک اوچنچی ماده سی اولقی اوزره سنند اتخا ایتکلمکه متساعده بیوریکز. لکن صوکره ینه جایما کز.

اخلال ایتیه جکته نفسندن امین اولدیفنی حلاله واجب اولاجق درجه ده احتیاجی اولمسه ده بو اقتداریه برابر تمدد زواجی ترک ایتسه البته بر امر مسنون و مستحبندن عدول ایتش اولور. ابن عباس رضی الله عنهما نك سعید بن جبیره اولنک ایتسه مدیکی ایچون: «فتزوج فان خیر هذه الامة اکثرها نساء = أولن. زیرا بوا امتک اک خیرلیسی زوجهلری اک جوق اولانیدر» بویوردقلرینی بخاری روایت ایدور. حضرت عثمان رضی الله عنهما حضرت ابن مسعودی (رضی الله عنه) کندی زوجه سی اوزرینه مناده اولندیرمکه جالیشدیفنی ده بخاریده مذکوردر. كذلك ان ابن مالاك رضی الله عنه نك بخاریده مروی حدیث شریفده بوتون کیجهلری نمازه حصر ایتمه، بوتون ییل اوروج طومغه، هیچ اولنمه مک نیت ایدن اوچ ذاته - که علی بن ابی طالب ایله عبدالله بن عمرو بن العاص و عثمان بن مظعوندر - طرف عالی رسالت پناهیدن: «والله انی لا أخشاکم لله و انما کم له لکفی اصوم و افطر و اصلى و أرقن و أزوج النساء فمن رغب عن سنتی فلیس منی = الله قسم ایدرم که سزک هیچکزدن زیاده اللهندن خشیت وار. سزک هیچکزدن زیاده اللهندن اتقا ایدرم. لکن هم اوروج طوتار، هم افطار ایدرم. هم نماز قیلار، هم او یورم. قادینلری ده تزوج ایدرم. آرق بنم ستمندن روگردان اولان بندن دکادر. «بویورلمشدر که بو حدیث شریفندن - طیبی یکدیگره نقیض عد ایتدیککز - هم اوروج طومق هم نك؛ هم کیجه نمازی قیلمق هم یاتوب او یوق فعللرینک سنت اولدیفنی صراحة آکلاشیلدیفنی کی (ازوج النساء) نك افاده ایتدیکی تعدد زوجاتک سنت اولدیفنی تعین ایدور. هم ده اوله بر سنت که (فمن رغب عن سنتی فلیس منی) تهدید دلشکافیه تا کید ایدلمشدر. واقعا بو تهدیددن انسان مجرد نساء متعدده تزوج ایتمه مک یاخود هیچ اولنمه مکله رسول الله افندمز حضرتلری کسندندن بری، اولوب دفتر امتدن اخراج اولونور کی بر معنی جیقماز کرک مندوب، کرک مؤکد اولسون سنتی و حق واجب بیله ترک ایتک بویله بر ترقین قید معامله سی استلزام ایتز. بوراد کی تهدید سنت نبویه سی، طریقت مسلوکه مصطفویه سی بکنمه مک محمولدر. «ایشته بن بویله یاپورم. سیزده الکزدن کادیکی قدر بویله باغسه چالیشکز. هرکیم بنم بوفعللری بکنم یورسه بندن دکادر. بن اوندن بری بم» دیمکدر. سنت نبویه سی کندی نام و حسابنه بکنمیلر رسول اللدن بری اولیور. آرق معاذ الله کندی عقلنی ده مقته صاتوب فرنکار بکنم یور دینه سنت نبویه نك اجراسنه بالیکیه مانع اولانلر ناصل اولور بیلمم؟ ایلمک مقاله مزده کی معهود بش سؤالک برنجیسنه - که (وما آتاکم الرسول فخذوه و ما نهاکم عنه فانها) آیت کریمه سیله اولوالامرک هر خصوصده و حق - سزک تعبیر کزجه - جائز آنده بیله باشی شریعتیه باغلی اولدیفنه احتجاجی متضمن ایدی. شویله جواب و یر یورسکز:

«اوت، اولی الامرده (بوراد کی «کم» خطاییله) مخاطبدر. فقط (وما آتاکم

تحریم حلال محذوری کورمش و بو آیت کریمه ایله عدم امکانه احتجاج ایتشدک . سز ایسه - فرقه وارمقیزین - آیت جلیله نیک بختمه تعلقی تصدیق و اقرار و آیت مشار الیه نیک معناسی خطابات خاصه غیر متناهیته نیک بر محصله سی، بر اجمالی اولدیغنی بیان ایدیورسکیز . یالکیز معتادکیز اولان تحکمه بناءً اولی الامرک عمومه عائد اولارق بعض حلالی تحریم ایده بیلدکیزی استثنای ایدیورسکیز . اولوالامرک (یا ایها الذین آمنوا) خطابنده داخل اولدیغنی البته انکار ایتیورسکیز . داخل اولجده بونلر اللهک کندیلرینه تحلیل ایتدیکنی کندیلرینه حرام ایده بیلیرلری ؟ بویه بر صلاحیت ، بیلیمورسه کز اوکره نکیزکه دکل ، ایچیلرنده هرچشیدی بولونایلین - رجال حکومه، حضرت پیغمبره بیله ویرلمشدر . سورۀ تحویمک باشنده کی (یا ایها الذین آمنوا) لم تحرم ما احل الله (آیت کریمه سی طور و ب طور یور . یوقسه بوده سزک زعمکیزجه اولی الامر آیتله منسوخمیدر ؟ کتاب کریم حضرت فخر کائنات افندمه خطاباً (لست عالم بمسیر) بویوردقین صکره باشقلرینه سیطره حق ناصل ویرر ؟ سورۀ ممتحنه ده کی بیعت نسا آیتنده (ولایعصینک فی معروف) بویوریلور . معروفدن باشقله بر شیئی امر ایتیه چکی محقق اولان ، امری شریعت اولان پیغمبر ذیشان اطاعتک بویه بر قید ایله تعقید بویورلماسی اولوالامر دینلین رجالک شریعت طاهره یه انقیادلرینک نه مرتبه ده اولق لازم کله چکنی کوسترمز می ؟

کوردیکم بو طور ادبه تشکر ایدرم . شیمدی به قدر اولی الامرک تحریم حلال صلاحیتی بر قاج دفعه ادعا وانکار ایتدکدن صوکره . ایکنجی سؤالکیز جوابنده بوکاینه «لمصلحه» قیدیغنی علاوه ایدره ک قائل اولدیکیز . صوک مقاله کزکینه او صحیفه سینه تصادف ایدن بو عبارت کزده ینه (حاشا) لرله، تبریلرله قاریشیق بر انکار کزده ده تصادف اولیورز . بونی ده دردنجی ماده اولارق سند اتخاذ ایدجکم . آرتق - رجا ایدرم - بوراده طور کزده بردها بوسوز کزدن دونیک .

بونی متعاقب سوز کزده دوام ایدرک بویه بر قانونک وجودی حالنده زوجه واحده یه اقتصار ایدنلرک زانی اولیه جقلری و شوقدرکه اولوالامر عدم اطاعت - جهتندن آتم اولاجقلری و بویه بر قانون تعدد زوجاتی لذانه حرام ایتیوب حد ذاتنده حلال اولان مال منسوب کی لغیره حرام ایدجکنی سوبیلورسکیز بر صحیفه دن زیاده طوتان بویاضاحتکیزی عیناً نقل ایدم دیکمن طولای متأسفم، فقط خلاصه ده سز، خیانت ایتدم ظن و اعتقادندیم . باقالم نه درجه یه قدر حق ایتسکیز ؟ اولا قانون جدیدکیزک شرع جدید اولمادیغنی و «ردن فضله قادیله تزوج ایدن کیمسه حقنده زنا ایتش دیبه نه قانون بحث ایدر ونده شریعت حکم ایدر .» دیدیککیزی اونودیورسکیزده تعدد زوجاتک لغیره حرام اولدیغنی ادعا ایدیورسکیز . بوتناقض دکلیدر ؟ نکاحک - ولو لغیره اولسون - حرامی زنا و سفاح دکلیدر ؟ بورجوعکیزی ، همده عینی جواب کزده و یاریم صحیفه ایچنده کی بورجوعکیزی ده بشنجی ماده اولارق سند اتخاذ ایدلم .

هر حالده اولی الامر کندیلرینه حلال اولان شیئی - آیت جلیله موجبنه - کندیلرینه حرام ایده مزلر . حال بویه ایکن ناصل اولیورده بعض حاللاری باشقلرینه ، حتی بوتون امته قانون ایله تحریم ایده بیلورلر ، بیکا بر درلو عقم ایرمه دی .

سوز کزدن رجوع ایتدیکنکیزک بر دلیلی ده بومناسبتله ذکر ایتمدن کچه میه چکم . سز «اولی الامرده تحریم حلال صلاحیتی وار دیهم» دیبه اولجه اوزر مه فنا هجوم ایتشدیکیز . شیمدی ایسه عمومه عائد اولارق بعض حلال (جائز) اولان شیلری لمصلحه منع و تحریم ایده بیلیر ، دیورسکیز . مساعده کزله بو سوز کزی ده اوچنجی ماده اولارق سند اتخاذ ایده چکم . سز یالکیز امضا کزده صاحب اولکیز . انکار وادیسنه صابماک . باذن الله مسئله یی یک قولای حل ایده بیلیرز . تصور ایتدیکنکیز قانون مخیلک وجودی تقدیرنده ایلک زوجه دن صوکره کی تزوجلرک زنا و بونلردن حاصل اولاجق چو جوقلرک اولاد زنا اولوب اولیه جقلری حقنده کی اوچنجی، دردنجی و بشنجی سؤالر مه ویردیکنکیز جوابده ایچه جرائنکارانه اولقله برابر احکام شرعیه دن - ایسته دیککیز وقته - لسان حرمتله بحث ایده بیله چک قدر ملاکه صاحبی اولدیغکیزی کوستربور .

«وضع قانون ایله بر شریعت جدیدی احداث اولنیورکه شویله اولورسه زانی ویا اولاد زانی اولور دیبه راجتهد شرعیده بولونیور ظنی حاصل اولسون . یاییه جق شی قانوندر - حاشا - شریعت دکدر .»

دیورسکیز . شرع شریفه قارشئی ایلک دفعه اولارق طاقیندیغکیزی

ثانیاً بوتناقضی ده خوش کوره رک کآن لم یکن طوتالم . «تعدد زوجات منع اولوندیغنی تقدیرده حاصل اولان حرمت شرعیه نفس تعدد زوجاتدن دکل، اولی الامرک اونی منع ایتمه ندن و اولی الامر عدم اطاعت نقطه ندن نشأت ایدر .» دیبه کز آتی مقاله یازمق ایچون دوکدیککیز کوز نورلری، اولوالامر درجه ثانیته شارع یایاچم دیبه صرف ایتدیکنکیز نفسلری، امکلری بوسبوتون هدر ایتیورمی ؟ سز اعدای دینک اسلامه تعدد زوجاتی تحلیل ایتدیکندن طولای - طعن ایتدیکنی سوبیلره رک «تعدد زوجات حقنده بر حکم الزام» ایدلماش اولدیغنی ایلک مقاله کزک ایلک صحیفه سنده ادعا ایتشدیکیز . شمدی ایسه نفس تعدد زوجاتک اسلامده حلی ملتزم اولوب دین اسلامک بوندن انفکاک ایده میه چکنی بزه ایضاح ایدیورسکیز . یک کوزل در خاطر ایدرسکیزکه سز بودعوائی کویا دین اسلامی طعن طاعندن وقایه ایچون اوکه سورمشدیکیز . تعدد زوجات - سزکده بوسفرکی فقیهانه اقرار کز وجه ایله - لذانه حلال اولارق قالدقندن صوکره آرتق منعنده تصور ایتدیکنکیز قائده و مصلحت نه اولاییلیر ؟ بوقانونی تکلیف کزدن شریعتی مصالح عبادی تأمیندن قاصر ، اوکا مخالف ایده چک اولوالامرک مصالح ناسی ده زیاده مدرک اولدیغنی ادعا کی بر معنادن باشقله بر شی چیقارمی ؟ بز بونی تا ایلک جواب کزده سز آچیقجه سوبیله مشدک . مکاره

تربیتک هیچ بر فعل و حکمتی ز حکمتدن خالی بیلمیورز . احکام شرعیہ نکده گاه جواز و اباحه ، گاه سنیت و یا کراهت ، گاه وجوب و کاه حرمت اولماسی هب او حکمت الهیه نک ایجابات و مقتضیاننددر . امرالله ایله امر رسول اللهی محافظه و اجرا صدندده کرک فقها و مجتهدینک و کرک امرای مسلمینک تعیین ایدد جکری طرق و مسائله متفرع اوامر و تنبیاتلری ده درجه سنه کوره متفاوت و ایجاب مصلحته کوره گاه واجب ، گاه مندوب ... الخ اولور . یوقسه هر هانکی بر آمر و یا فقیه مجرد بکا اطاعت لازم کایر دیسه هر نه امر ایدر سه آکا مخالفت ایدنی آثم طایمق عظمت و حکمت الهیه یافیشیری ؟ جناب احکم - الحاکمین ثواب و عقابی کندی امر و نه برینه اطاعت و یا مخالفت جزاسی اولارق تعیین بویورمشددر . یوقسه کندی شرعنه مخالف اوامر اصدار ایدن فقها ایله امرانک صو باشیسی ، پولیسی ، ژاندارمهسی اولمقدن منز و متعالیدر .

جوابلر کزک دفعی بوراده یییدی ، فقط بزم سزکله ایشمز بردورلو بیتمیورکه سز مقاله اساسیکزده تعدد زوجانده اجرای عدالت ایتمک غیر قابل اولدیغندن بحثله :

« عدالت غیر قابل اجراء در دیه تعدد زوجاتی منع و اولوله وضع ایتمک اقتضا ایدر دیمک بر شیعی مفید اولاسز . چونکه مانع ایله مقتضی تعارض ایدر سه مانع تقدیم اولور بناء علیه اول امرده شریعت اسلامییه ده اوله بر مانع اولما دینی ، توهیدن عبارت اولدیغنی ایضاح ایتمک اقتضا ایدر . عدالت مسئلهسی ایکینچی درجه ده قایلر . وضع اولونه حق قانونک اسباب موجب سندن اولور . »

دیور دیکز . بنده کزده بونقطه بی موضوع بحث ایتیمور سکز دیسه سکوت ایتشدم شیعی ایسه طوئدیغکز ره نارفقه بی طارالمش کورونجه رجوع ایدرک (بور جو عکزی ده یدنجی ماده اولارق سند اتخاذ ایسم حقی دگلییم) باشقه لرینک طوئدینی یوله فقط ره ز نلک ایچوز - عودت ایدور و تعدد زوجانک سینتی انکار ایچون :

« عمل رسوله مقارنت نقطه سندن تعدد زوجانک اسلامیته وحدت زوجه اوزر نه فضل و رجحان وارد نصل دینه یایر ؟ آیت جلیله : « عدالت اجر ایدده منسه کر بر زوجه ایله اکتفا ایدیکز عدالت ایتمکه مقتدر اولاماز سکز » بور مقله ، هیچ اولمازه بوصورتله اولسون وحدت زوجی تعدد زوجانه ترجیح ایتیموری ؟ »

دیور سکز ، هر شیدن اول ترکجه یازدیغکز بو آیتک نرده نازل اولدیغنی او کر نسک خوش اولور . مع مافیه آکلا بورم سز سورة نساک او چنجی آتی اولان (وار خفتم ألا تقسموا فی البتانی فاکوا ما طاب لکم من النساء مثنی وثلاث ورباع فان خفتم ألا تعدلوا فواحدة) او ما لم یکن ایما نکم (آیت کریمه سندن کی عدالت ایله نه سورة مذ کورده نک ۱۲۸ نجی آتی اولان (وان تستطیعوا ان تعدلوا بین النساء ولو حرصتم فلا تمیلوا کل المیل فتدروها کالمعلقة) آیت کریمه سندن کی عدالتدن بحث ایتمک ایتیمور سکز . دوشونکز . اکر « عدالت » سزک آکلا دیغکز و تنبیه لزوم کورمه دیککز آیات کریمه دن استخراج ایندم ظن ایتدیککز معنای

ایتدیکز . شیعی عاقبت بزم دیدیکمزه کلدیکز . بوده رجوع کزده دائر المزه دوشن آلتنجی سند .

ثالثاً تعدد زوجات قانون ایله منع اولونسه بردن زیاد زوجی جمع ایدن کیسه حقنده نکاح و زواج اعتباریله هیچ بر حکم شرعی ترتب ایتیه جکنی اعتراف ایله برابر بالکز اولوالامرہ عدم اطاعتدن طولانی « آثم » اولور ، دیدکدن صو کره :

« بونکله برابر ، تعدد زوجات قانون ایله منع اولوندیغنی تقدیرده حرمت شرعیہ نقطه نظرندن زنا درجه سنده عدولته ییلیر . چونکه حفظ نسب و اسراف ماعدن وقایه ایتمک کبی رغاهدن اولی الامرہ اطاعت صورتیله محافظه نظام و انتظام غایهسی ده دونددر دیسه حکم اولنه ماز . »

کی هنوز قولاً قریباً طوئما دق بر حکم و قیاسده بولونیور سکز . واقعا محافظه نظام و انتظام غایهسی بک بویوکدر . و - دیدیککز کبی - « جرم و کناه آنجق زنایه منحصر دکدر . اولوالامرہ عدم اطاعتده نظر شرعده اک بویوک جرم و کناهدر . » فقط هانکی نظام و انتظام اولوالاسردن صادر اولان هانکی امر ؟ ایشته بوراسنی کتم ، یا خود بوراسندن غفلت ایدرک بک مهم بر مغالطه یاییور سکز . بایکز ، عبدالله ابن الزبیر حضرتلری خطبه سنده : « انا قد ابتلینا بما قد ترون فما امرناکم بامر الله فیه طاعة فلنا علیکم فیه السمع والطاعة وما امرناکم من امر لیس الله فیه طاعة فلیس لنا علیکم فیه طاعة ولا نعمة عین = بز ایشته شو کوردیککز شیله (یعنی امارتله) مبتلی اولدق . هر نه زمان الله طاعتی متضمن اولان برایشی سزه امر ایدر سه ک او ایشده سزک زه قارش دیگه مک ، اطاعت ایتمک بور جکزددر . بالعکس هر نه زمان الله طاعتی متضمن اولمایان برایشی سزه امر ایدر سه ک او ایشده نه اطاعت ، نده خوشالانق واجب دکدر . » دیور . بودینک حامللری سزک بو سقیم اجتهاد کز میدانده حقیقجه قدر امرایه طاعتی ایشته بویله آکلا بورلردی . اوت ، مصلحت شرعیه ایچون امرایه طاعت واجبدر . اونک خارجنده کرها و فعلاً اطاعت واقع اولسه بیله بو اطاعت اطاعت شرعیه دکدر . سزک دائماً اولوالامرک مناسندن تغافل ایتمه کز بویله آغیر هفوات ایله مصاب اولما کزده بادی اولیور . اکر بو مقاله ده سزدن استحصا ایتدیکم سزک مؤداسندن حالا فراغت ایتمه مش ایسه کز مسئله سزجده حل اولونمش دیمکدر . شونی بیلمه - لیسککزه اولوالامرہ اطاعتله محافظه نظام و انتظام غایهسی شرعاً نه قدر مهم عدا ایدیلور - شرعک علل ورودن بری اولان احکامنه رعایت ده ؛ حلالی حلال ، حرامی حرام طایمق ده ؛ حلالی منع ایتمه مک . حرامی امر ایتمه مک غایه لری ده اوندن دها مهمدر . هر حالده تعدد زوجاتی منع ایدن ، « تعدد زوجات بزم خلافتنه صادر اولان امر مزدن طولانی حرامدر » دیسه جک اولوالامر قرآن کریمه مذ کور اولان اولوالامر دکدر . شریعت مطهره احمدیه ، کندی حل و حرمتی طایمیان اولوالامر اولوالامر اولارق طایمیان .

برده سز آثم اولمق نه دیمکدر ، بیلیور میسکز ؟ الله تعالی حضر -

مطلقه اولمش اولسهیدی آخر الامر تعدد زوجات اوزرینه تقرر ایدن
وقدرتی اولان ایچون تعدد زوجاتک شرعاً ملنزم اولدیغنی کوسترن
فعل رسولک - معاذالله تعالی - صراحت نصه مصالح اولماسی لازم
کلیدی. بو آیتلرک منسوخ اولمادیغنی ایسه حین ارتحال نبویه امهات
مؤمنینک طوقوز اولماسیله ثابتدر. ایشته بویله، سنر بیلیمه مک آری
اولارق قاریشدجه ایشی قاریشدربوب برباد ایدبورسکز.

اهل علمک بیانه کوره (وان ختم ان اعدلوا) ددکی عدالت
قسم و نفقهیه، (وان تستطیعوا ان تعدلوا) ددکی عدالت ایسه محبت
کی امر قلبیه راجعدر. حق تعالی ک نفی ایتدیکی عدالت بو
ایکنجی سیدرکه بو حقیقه الله اولمادیغنی ایچون ممکن دکلدر. نته کیم
حضرت عایشه رضی الله عنہا دن مروی اولان (کان النبی صلی الله
وسلم یقسم بین نساہ فیعدل ثم یقول اللهم هذا قسمی فیما املك فلا
تلعنی فیما تملك ولا املك) کی احادیث شریفه علمانک بو توجہ بندکی
اصابتی اثبات ایدر. برنجی نوع عدالت ایسه هر زمان ممکندر. ایکنجی
نوع عدالتک قابل اولمایاجغنی حق تعالی بالذات کتساب کریمنده بیان
وتصریح ایشی ایکن یسه تعد زوجاتی حلال قیلماسنده ذاتاً باشقه معنی
آرامق بک آجیق برمعنا سنر لندر.

هم دد بیلیم نندن دائماً رسوز سوزیلرکن دیکر سوزلر کزی او تئور-
سکز؟ ایکنجی- مؤلمزک جوابی ویردیکنر صیرده بزه « جمع جمعه مقابل
اولدیغنی وقت آحاد آحاد منقسم اولور » دییه بر قاعده او کرتمش دیکر.
(یا ایها الذین آمنوا لاتخرموا طیبات ما احل الله لکم) آیت کریمه سنه
تطبیق ایتک ایستدیکر بو توزع قاعده-نی بورایه ییچون تطبیق ایدرک
(وان ختم الا تعدلوا) خطابی ؛ « ای زید سن عدالتلر لکن
قورقارسه ... ای عمرو، سن عدالتلر لکن قورقارسه ک ... الخ. »
کی خطابات خاصه نک محصله سی عد ایتیمورسکز ؟ حال بوکه قاعده-
کزدن بو مقامده استفاده ایتسه دیکر البته دهها مناسب اولوردی.
زیرا خوف و خشیت امور باطنیه و قلبیه دندر. بونلر افراد و آحادک
خصوصیتلرینه متعلق و مکلفینک رایته مفوض اولان شیرلدندر. ولایت
عامه اصحابنک مداخله ایده جکی امور ظاهر ددن دکلدر. اگر بر کیمسه
کندیسنک عدالت ایتیه جکندن قورقارسه آکا لایق اولان بر زوجیه
ویا خود ملوک سنه اقتصار ایله مکدر. کندیسه امنیتی اولدیغنی تقدیرده
ایسه ایکی ووج ودرت قادین جمع ایتک حقیدر.

موضوع بحث اولان قاعدی قواعده نحویه دن اولارق کوستردیکر.
مسائل نحویه ایله اصولیه یی یکدیگره قاریشد برمه کزه بر شی دییه مین.
اما البته علم معانی یهده آشنا اولما کز لازم کلیر. اگر او علم ایله اشتغال کز
وارسه آکلار سکزکه (وان ختم) آیتندکی حرف شرط ندرته دال
اولان حر و فنددر. ترکیهیه ترجمه ایدر- « هر وقت اولمازیا، شاید
قورقاجغکز طوتارسه » کی بر معنی مقصود اولور. ایشته ادات شرطک
(اذا) اولمایوبده (ان) اولماسی عدالتلرک قورقوسنک هر

« علمای شریعت ایسه، شریعتک امر و نهی لرنه م ارض اولان اولی الاسرای
اسرو نهی لرنی (لاطاعة للخلق فی معصیه الخالق) دییه بر اساس وضع ایدرک
استثنا و تخصیص ایدورلر. ایشته بواساس، نه بر آیت جلیله نک مضمونی ونهده
احادیث شریفه نک مؤداسی اولقی اوزره معلوم دکلدر. اساساً احادیث شریفه نک
مؤداسی اولسهده خبر آحاد ایله نص کتابی تخصیص ایتک جائز اولماز. »

دیورسکز. اولای علمای شریعت بویله بر اساس وضع ایتشلر
دییه کز مردوددر. علمای شریعت کندی باشلرینه کتتاب وسنه راجع
اولمایان هیچ بر اساس وضع ایدر مین. ائمہ دین حقنده بویله بر اعتقادده
بولونیورسه کز جداً تأسف اولونور. زیرا نه دینی، نه علمای دینی
طایفه بورسکز دیمکدر.

ثانیاً موضوع بحث اولان آیت کریمه (یا ایها الذین آمنوا اطیعوا الله
واطیعوا الرسول واولی الامر منکم فان تنازعتم فی شئ فردوه الی الله
والرسل ان کنتم تؤمنون بالله والیوم الآخر ذلک خیر و احسن تأویلاً)
اولوب نظم جلیل (فان تنازعتم) دن اعتباراً ماقبلندکی (اولی الامر) ی
مخصوص و مقید اولدیغنی کراراً اخطار ایتدک. حتی شیمدیده سنره
سوبلیلمکه کرک آیت کریمه نک سبب نزولی و کرک (لاطاعة للخلق
فی معصیه الخالق) حدیث شریفنک سبب ورودی اولان وقعه عبدالله
بن حذافه و قعه سی اولدیغنی اولدیغنی روایت ایدیلور. دیمککه کرک
کتابده کی و کرک سنزدکی مخصوص نقلی تام بزم بیلدیردیکر معنایه
امش. لکن سنر حالا آلدیریش ایتیمورسکزده « بو اساس نه بر
آیت جلیله نک مضمونی ونهده احادیث شریفه نک مؤداسی اولدیغنی
معلوم دکلدر » دیورسکز. سنندنده قبول ایتدیکر تخصیص
نقلی اثبات ایده جک یکرمی اوتوز قدر حدیث شریف آلان المزدهدر.
باخصوص علمای شریعتک وضعندن ایشی کی کوستردیکر (لاطاعة
للخلق فی معصیه الخالق) حدیث شریفی متقارب اللفظ و متفق
المعنی اولقی اوزره دواوین سنزده علی بن ابی طالب، عبدالله
بن حذافه، عمران بن حصین، حکم بن عمر الغفاری، عبدالله
بن عمر، ابو برزه الاسلمی، عبدالله بن عباس، ابو هریره، انس بن

باشلا یوردیگز :

« [تعدد زوجات شریعت اسلامیة ده نجوبز اولندی بی ایچون اسلامیت تعدد زوجاتی قبول ایلمکدن امتناع ایدمه. اسلامیتده تعدد زوجاتی قبول ایتمک ضرورتی واردر. تعدد زوجات ادیان و ملل سائرده ممنوعدره، فقط اسلامیتده منعی قابل دکلدر. دیز، اسلامک تعدد زوجات مسئله سنده ادیان سائرده دن فرقی واردر] کئی یاکلش برظن و ذهاب نتیجه سی اولارق اور و بالیلر و بالجه اقوام متمدنه طرفندن شریعت اسلامیة پک چوق دوچار طعن و اعتراض اولیور. عالم اسلامده شریعتلری مقتضاسندن اولقی اوزره حالا قرون وسطی وحشتی حکمفرمادر ظن و اعتقادنده بولونیورلر. بو طرفان سیل اعتراضاته قارشی عالم اسلامک مدافعه و جوابلری ده شریعت اسلامیة نسبت اولنان اوپهتان وافتراپی، او ظن و ذهاب باطلی تأیید ایتمکدن باشقه بر شی افاده ایتمیور. معترضلر شریعت اسلامیة ده تعدد زوجات حقنده بر حکم التزام ایلمشدر ظنیله توجیه طعن و اعتراض ایدیورلر. مدافعلرده او حکمی محافظه ایدمه جکم دیه تعدد زوجات فواید و محسناتندن، موافق عقل و حکمت اولدیغندن بحث ایدوب طور یورلر. مدافعلردن هیچ بری [شریعت اسلامیة ده تعدد زوجات حقنده التزام اولنش بر حکم یوقدر اولوالاسرک اسرومنعنه تابع رمسئله در. اسلامیت تعدد زوجاتک منع اولمسنه قطعاً مانع دکلدر. تعدد زوجات مسئله سی شریعت اسلامیة نقطه سندن اشکال (طوغرونی استشکال اولاجق) ایذبله جک، موضوع بحث و مقال اولاجق ماهیتده دکلدر] دییه بیان حقیقت ایدمه دکلردن بیهوده یره مناقشات دوام ایدوب کیدیور. »

سوزکزی تحلیل ایدلم. هر شیدن اول [] اشارتی آراسنه آلدیغ عبارت لریکز اوزرینه نظر دقتکری جلب ایدم. سز اول « اور و بالیلری و بالجه اقوام متمدنه بی » یاکلش یره شریعت اسلامیة طعن ایتمکدن طولانی مؤاخذه ایدیورسکیز. نیچون ؟ برنجی [] اشارتی آراسنه آلدیغ سوزلردن طولانی دگلی ؟ ایشته اور و بالیلرک او بکنمه دکلری شیلر گلش کچمش بوتون علمای اسلامک کتاب وسننه، اجماع متواتره استناداً قبول ایتمیکی شیلردر. صوکره « حالا قرون وسطی وحشتی حکمفرمادر ظن و اعتقادنده بولونقلری » ایچون فرینکلری مؤاخذه ده دوام ایدیورسکیز. نیچون ؟ مسلمانلرک قبول ایتمیکی بوشیلری وار ظن ایتمکری ایچون دگلی ؟ « حالا » دییشکزدن ده اولجه موجود ایکن هشتکزه شیمدی زائل اولدی بی معناسی چیقماز می ؟ او حالد بونلری وار فرض ایدرسک قرون وسطی وحشتی اولدیغنی بو عبارت لریکزله تسلیم ایتمش اولیور میسکیز ؟ سز واقعا بو تعبیر شیعنی فرینکلرک آغزینه ویریورسکیز. فقط بونلرک وحشت اولمادیغنی سوبله میورسکیزده دینی، بو تعیب ایدیلن شیلرک وجودینی انکار ایدمه رک تبریه ایدیورسکیز. عالم اسلامک طوغرونی طوغرویه مدافعه و جوابلرینک او ظن و ذهابی یعنی تعدد زوجاتک وحشت اولدیغنی ظن و ذهابی تأیید ایتمیکی مقام مؤاخذه ده سوبلیورسکیز.

سز اور و بالیلرک وحشت دیکلری شیلرک وحشت دکلدر، دیمیورسکیز. بو وحشت دینیلن شیلر یوقدر دییه علی ملاء الناس ارتکاب کذب ایدیورسکیز. « تعدد زوجات موافق عقل و حکمتدر » دییه مدافعه ایتم، دعواسنه کلنجه، اومدافعه : « بحث ایدوب طور یورلر » عبارت سنک صراحتندن ده آکلا شیلیور که سزک طرفکزدن دکل، علمای اسلام طرفندن واقع اولمشدر. سز ایسه بوزوالی مدافعلرک مدافعاتی

مالک، ام الحصین الاحسیه، مقدم بن معدیکرب (رضی الله عنهم) کئی اجله اصحابدن محفوظ و مأثور اولوب معنی و حکماً مرتبه تواتر ددر. سزک هر حدیثی آحاددن ظن ایتمه کز عجایبدر. اگر وقتیه کندیکزی عقل و هوا کزه قایدیر مایوبده بر آز انصاف و بزم اولدن بری علمای دین و اجله مفسرینه تبعاً آیت کریمه نک بیان ایتمش اولدیغمز معناسی قبول ایدمه دیکیز، بر آزده مخصصات نقلیه حقنده سوبله دکلرمزی دیکلیه دیکیز، بو کولونج انکاره دوشمیز و هر کسک معلومی اولان بر حقیقت ایچون « معلوم دکلدر » دیمک ورطه سنه کرفتار اولماز دیکیز. ایشته بو حقیقت علمای دینجه و آنلردن استفاده به نصب نفس ایدنلرجه معلومدر. اومام که مکابردی بونی ده انکاره قدر واردیر اسکیز. یوق، بو مجهولیت یالکیز ذات عالیله عائد ایسه سزک امر دینده جهلمکیز ناسه حجت اولماز. بالعکس بیلنلرک علمی سزه قارشی حجت اولور. همده بن آکلامیورم. سزه کوره قرآن کریمدکی ادله شایان التفات دکل. حدیث ایشه یاراماز. اصحاب اجماع اولان علما - حاشا - هب جاهل، غافل، متعصب. اصحاب اجماع بویه چورو نیجه طبیعی قیاس فقهانک امر ایدن محلی قالمز. او حالد ادله شریعت نامنه بیلیم که الله نه قالیور ؟ ادله شریعت یالکیز سزک قیاس باطلکیز دینی عبارتدر ؟ سزکده، بنده باشمز آغزیدی. اما قاریشدر دیکیز بر مسئله حقنده صوک برسوزمی سوبله که مساعده ایدیکیز. مقاله کزک بر یرده :

« معارضمز ایکیده برده مقاله اساسیه ده تعدد زوجات حقنده « قرون وسطی وحشتی » تعبیری قولمادیغنی اورته به سوره رک بی افکار عمومیه به قارشی، کویا او تعبیرک قائل بن ایشم کوسترمک کوچوک ککنده بولقله علمیه بر سلاح اولارق استعمال ایتمک ایستیور. او تعبیری بنم لساندن دکل، شریعت غرائک کنه و ماهیتی آکلامیان اور و بالیلرک لسانندن، لسان اسناد و تعرضندن نقل ایتمیکی - احمد نعیم بکدن باشقه - هر اوقویان آکلامشدر. چونکه بن اوراده () . حالا قرون وسطی وحشتی حکمفرمادر ظن و اعتقادنده بولونیورلر) دیمشیم. بوندن مقصدم، اور و بالیلرکزه بو خصوصده (وحشت) اسناد ایدیورلر. زده آنره قارشی بونک (موافق عقل و حکمت) اولدیغنی مقام مدافعه ده بیان ایدیورز. حال بوکه (وحشت) له (موافق عقل و حکمت) آره سنده بعد و مسافه بی کوستره رک اور و بالیلرک اسلامیة قارشی اولان او اسناد و تعرضلرینک غیر وارد اولدیغنی و او بولده مدافعه لریمک مفید اولمادیغنی ارئه ایتمکدن عبارت ایدی. برده عینی مقصدله تکرار ایدلیککنده شبهه اولمایان « لسان شریعت ابکم قالیور » تعبیری جائز اولان شیلرده تصرف امامی عن جهل انکار ایدمه ک صورتده مدافع شریعت کورونلرک لسانی دیمک اولدیغنی ایضاحه تحلیلی اولیه جق درجه ده آشکاردر. »

دیمیورسکیز. بوندن فضله ترا کتی سزدن ذاتاً بکله میورم. « لسان شریعت ابکمدر » دییه صاووردیغکیز حقارتک بو صورتله تاویلی علم بیانک هانکی فصلنه او یغون دوشه جکفی بیله مزه سمده هر حالده اعتقاد کزجه مدافع شریعت کورونن جهله نک لسانی لسان شریعت عدایمه کز شریعت قارشی ارتکاب ایلمش ایکنجی بر حقارتدر. اوتکی جراتکزه قارشی فریاد ایدیشم کوچوک کیمی ایش، دگلی ایش آکلا شیلیمق ایچون ایلمک مقاله کزک باش سطرلری اوشنمه دن بورایه نقل ایدیورم. شیمدیک یازدیغکیزله یان یانه کتیردمده کندی عبارت کزه وار نیجه قدر تحریره نه قدر میال اولدیغکزی بوتون عالم آکلاسون. سوزه بویه

ایتمش بولوندیغی بوتون مسلمانلرجه اکلایلیدی . اولجه طرفدارى اولانلر بيله کندیسندن یوز چهوردی . ایتدیگی خبائتک دنیاچه کی جزاسنی اولونجهیه قدر کوردیکی حقارتله چکدی . اولدکن صوکراده نمازنی قیلمقدن و کومولورکن مزاری یاننده بولونمقدن الله، پیغمبری منع ایلهدی . چونکه : حریف ، هم ایکی یوزلو بر منافقدی ، همده عصیت مسألهنی کورولکله یوب مسلمانلری ایکی به آیرمق خائلیکنه قالدیشمشدی .

یوم الرجیع وقعه سی

بیکیک عسکر ۱

سکا برده آجیناجق ، لکن حصه آلیناجق برقصه نقل ایده چکم : رسول الله علیه و سلم افندیمرک مدینه یه کیشندن اوچ سنه صوکرامشک قبیله لرندن بری « بز ، مسلمان اولاجغز . قرآن اوقوماسنی ، آبدست آلوب نماز قیلماسنی اوکره تمک ایچین یوردیمزه بر قاج کیشی یوللا » دییه حضرت پیغمبره خبر کونده ردیلر .

رسول الله افندیمر ، اصحابندن عاصم بن ثابت ، مرثد بن ابی مرثد ، خیب بن عدی ، زید بن الدثنه ، عبده بن طارق ، خالد بن البکر اسمند ، آلتی کیشینی بوقبیله یه دین اوکره تمک وخوجالق ایتمک اوزره تمین ایله یوب یوله چیقاردی . [*]

بونلر کوندوز صاقلانوب کیجه یورو یورلردی . چونکه : مسلمانلق داها اطرافه یایلمامش اولدیغی کی احد محاربه سی بیتلی چوق زمان کچمه مشدی . بونک ایچین اورتالق مسلمانلره تهلکلی ایدی . برکیجه صباحه قارشى (رجیع) صوینک باشنده اوطوروب برارچه خرما یه دیلر ، صوکرده «لقوب یاقینده کی طاغک ته په سنه چیقیدیلر ، اوراده صاقلاندیلر .

صباحلارین برمشرک قاریسی ، اوکنه قاتدیغی قویونلری اوتلاتمق ایچین صو باشندن کچرکن یره آتیلمش خرما چکیده کلری کوردی . جنسندن مدینه محصولی اولدیغنی وبورالده مطلقا مدینه لیلر بولوندیغنی آکلادی . همان دونوب قیله سنه کیندی و کوردیکی آکلادی . مشرکر ، ایکی یوز قدر اولدقلری حالده قوشوب کلدیلر و طاغک دره سی ، تپه سی آرابوب مدینه دن کلنلرک صاقلاندقلری یری کوردیلر .

[*] بعضلری ، نوزواتی یدی یه ابلاغ ایله (معتب بن عبید) یاخود (مغبت بن عون) اسمندی ده علاوه ایدلر . (معجم البلدان) ک (رجیع) کله سنده (حسان بن ثابت) حضرتلرینه نسبتله یازدیغنی :

صلی الاله علی الذین تابعوا	یوم الرجیع فاکرموا واتیبوا
رأس السریة مرثد وامیرهم	وابن البکیر امامهم وخیب
وابن لطارق وابن الدثنة لهم	وأناه ثم حمامه المکتوب
والعاصم المقتول عند رجیعهم	کسب المعالی انه لکسوب
منع المقادة ان ینالوا ظهروه	حق یجالد ان لنجیب

قطعه سنده آلتی صحابه اسمی ذکر ایدیلشدر . بته بوقطعه دن ذوات مبعوثه تک رئیس ، مرثد بن ابی مرثد حضرتلری اولدیغنی آکلایلیور . بعضیلری ایسه هیتک رئیس . عاصم بن ثابت حضرتلری ایدی دیرلر .

ایکنجی [] اشارتی آراسنه آلدیغ سباب موجب ایله و « بهوده یره مناقشات دوام ایدوب طور یور » عباره سبیله تزییف ایدیورسکنز . دیمک که : « بزده آنلره قارشى بونک (موافق عقل و حکمت) اولدیغنی مقام مدافعه ده بیان ایدیورزه دیمه کنز ایکنجی کذب صریحدر . سنز فرسکارک اعتراضاتی دفع ایتمک شویله طورسون ، برلشدرمش ، تأکید ایتمش اولدیکنز . وصوک مقاله کنزک باش طرفلرنده تعدد زوجاتک منع ایدیلهمیه چکی حقنده کی دلائلک مقصد مزنی « حله دائر هیچ بریشی مفید اولمادیغنی » تکرار ایدرک فرنک غیر تکشلیکنده ثبات ایتدیکنز .

بزمقاله اساسیه کنزه جواب ویریرکن حسن ظن ایله مأمور اولدیغمزدن دینه قارشى ایتدیکنز بو آغیر حقارتلری سوزسویلیکی بیلیمه دیککنزه حل ایتمک ایسته دک ، نزاکتک سنزه قارشى بزجه حد غایه سی اولان بوتوجیه مزه قناعت ایدوب دهافضله سنه چاناق طوماسه کنز حقکرده دهها خیرلی اولور . سنزک سوزکرده ثباتکیر یوق . خصمکنزی تحقیر وتجهیل ایدرسکنر . کتاب وسنت دلائلی نظراعتباره آلمازسکنر . علمای دینی استخفاف ایدرسکنز . خارجدن اولسون ، خصمکنزدن اولسون ، حتی کندی عباره کزدن اولسون ایتدیکنز نقللری تحریف ایدرسکنز . سوزمی تاویل ایدیم دیرکن یالاندن تحاشی ایتمزسکنز . بزینه حقیقت میدان چیقسون دییه تحمل ایدیورز . لکن ایش یالانچیلنک بو قدر آچیغنه منجر اولنجه سنزه صمیمیتک فقدانی نظرمدده تمامیه قطعیلشور . بناء علیه تشریح ماهیتکنز ایچون شیمدی یه قدر صرف ایتدیکم امکله اکتفا ایدرک قلوب اهل اسلامه دمبدم زهر صاحقدن خالی قالمایان جوابلرکنز فیابعد هیچ برینه مقابله ایتمه مک عزم ایتدم . بوندن صوکره سنزه جوابم سکوتدر .

احمد نعیم

اسلام عسکرینه

چکن نسخه دن مابعد

ای مؤمنلر ! سزى ماللریکنز وجو قو قلیکنز ذکر اللهدن اویا . لاندیرماسین بونی یا یا جق . یعنی اموال و اولادیه اویا لانا جق اولانلر ، زیان کورمچکلردر .

ایچکنزدن بری حالت احتضار دکوبده یاربى بنی براز یاشاتسه یدکده صدقه ویرسه یدم وصال بر آدم اولسه یدم دیمه سندن اول . سزى مرزوق ایله دیکمز نعمتلردن محتاج اولانلره نفقه وبرککه الله ، اجلی کلش برکیسه نک اولومنی اصلا تاخیر ایتمز . و یا بدیغکنز شیلرک هپسنى بیلیر .

بوسوره جلیله نازل اولونجه (زید بن ارقم) حضرتلرینک سوبله دیکى سوزک طوغری اولدیغی میدان چیقدی . ابن سلولک اوهدیان